

VENDIM
Nr. 51, datë 26.7.2016

NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Sokol Berberi	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“

me sekretare Edmira Babaj, në datën 2.6.2016 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 11 Akti që i përket:

KËRKUES: SELAMET BERISHA

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Drejtoria e Përgjithshme e Përmbarimit

Zyra Përmbarimore Tiranë, Avokati i Popullit

OBJEKTI: Konstatimi i cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit brenda një afati të arsyeshëm të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 836, datë 6.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41/1/2, 42, 43, 44, 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë; ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Fatos Lulo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, Selamet Berisha, që kërkoi pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Sipas akteve bashkëlidhur kërkesës rezulton se ndërmjet kërkuarit S.B. dhe shtetasit N.M. është lidhur kontrata e huas me nr. 1617 Rep., dhe nr. 254 kol., datë 4.10.2004, ku kërkuari i ka dhënë shtetasit N.M. një hua në shumën prej 40.000 USD, pa interes, shumë e cila do të likuideohej deri në datën 20.10.2004. Në kushtet e mospërmbushjes së kësaj klauzole të kontratës, kërkuari i është drejtuar gjykatës për të përmbushur detyrimin (kthimin e shumës dhe të kamatëvonesave) në rrugë gjyqësore.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 836, datë 6.2.2012, ka vendosur pranimin e pjesëshëm të kërkesëpadisë, duke detyruar palën e paditur, N.M. t'i kthejë paditësit Selamet Berisha (kërkuari) shumën prej 40 000 USD.

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 6762, datë 27.11.2013, në bazë të kërkesës drejtuar gjykatës nga kërkuari, ka vendosur lëshimin e urdhrin të ekzekutimit të vendimit gjyqësor nr. 836, datë 6.2.2012 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe urdhërimin e Shërbimit Përmbarimor Tiranë për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi.

4. Gjithashtu, në lidhje me këtë mosmarrëveshje rezulton se kërkuari ka paraqitur kallëzim në Prokurorinë e Rrethit Gjyqësor Tiranë për shtetasin N.M. Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Tiranë ka vendosur dërgimin e çështjes në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë për shtetasin N.M. për kryerjen e veprës penale të mashtrimit. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 352, datë 17.3.2008, ka vendosur deklarimin fajtor të shtetasit N.M. dhe dënimin e tij me 10 vjet burgim. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 510, datë 22.9.2008, ka vendosur prishjen e vendimit nr.

352, datë 17.3.2008 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe pushimin e çështjes penale në ngarkim të shtetasit N.M. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë (dhomë këshillimi), me vendimin 00-2010-589 (457), datë 7.5.2010, ka vendosur mospranimin e rekursit. Lidhur me procesin penal kërkuesi ka paraqitur më parë kërkesë në Gjykatën Kushtetuese, ku me anë të vendimit nr. 100/2015 Kolegji i Gjyqtarëve ka vendosur mospranimin e kërkesës për shkak të moslegjitimitimit *ratione temporis*.

II

5. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (Gjykata) me kërkesë për konstatimin e cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rrjedhojë e mosekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë objekt kërkesë, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur:

5.1 Pas marrjes formë të prerë të vendimit gjyqësor kërkuesi i është drejtuar shërbimit përmbarrimor privat dhe atij shtetëror për të bërë të mundur ekzekutimin e tij. Nga ana e përmbarruesve privatë nuk është gjendur pasuri në emër të debitorit, kurse Zyra Shtetërore e Përmbarrimit nuk ia ka ofruar këtë shërbim kërkuesit me arsyetimin se duhet të paguajë 3% të vlerës së detyrimit që kërkohet të ekzekutohet.

5.2 Kërkuesi ka paraqitur edhe kallëzim penal në Prokurori, por megjithëse ajo e ka dërguar çështjen për gjykim për veprën penale të mashtrimit, në përfundim debitori është deklaruar i pafajshëm nga gjykatat.

6. Subjektet e interesuara, Avokati i Popullit, Drejtorja e Përgjithshme e Përmbarrimit dhe Zyra Përmbarrimore Tiranë, nuk kanë paraqitur prapë-sime me shkrim para Gjykatës lidhur me pretendimet e ngritura në kërkesë, por subjekti i intere-suar Avokati i Popullit ka paraqitur vetëm korrespondencën e tij me institucionin e Drejtorisë së Përgjithshme të Përmbarrimit, si edhe me kërkuesin në lidhje me këtë çështje.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesës

7. Kërkuesi legjitimohet *ratione personae* t'i drejtohet Gjykatës, në kuptim të nenit 131/f dhe 134/g të Kushtetutës. Po ashtu, kërkuesi legjitimohet edhe *ratione materiae*, pasi pretendimi i tij lidhet me të drejtën kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, në kuptimin e nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6/1 të KEDNJ-së.

B. Për pretendimin për mosekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë brenda një afati të arsyeshëm

8. Kërkuesi pretendon se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor për shkak të mosekzekutimit brenda një afati të arsyeshëm të vendimit gjyqësor të formës së prerë nr. 6762, datë 27.11.2013 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, me të cilin është lëshuar urdhri i ekzekutimit të vendimit gjyqësor nr. 836, datë 6.2.2012 të po asaj gjykate.

9. Gjykata ka theksuar në mënyrë konstante se ekzekutimi brenda një afati të arsyeshëm i vendimit të formës së prerë të gjykatës duhet konsideruar si pjesë përbërëse e së drejtës për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të Kushtetutës dhe Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut. Ekzekutimi i vendimit përbën një element thelbësor të shtetit të së drejtës e të vetë nocionit të gjyqimit të drejtë. Ai konsiderohet si faza përfundimtare e realizimit të një të drejte të fituar gjyqësisht. Vetëm pas realizimit të kësaj faze mund të konsiderohet se individ i ka vendosur plotësisht në vend të drejtën e tij të fituar. Procesi i vendosjes në vend të një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe veprimet konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë. Asnjë organ shtetëror nuk mund të vërë në diskutim ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë dhe për rrjedhojë detyrohet të marrë masat përkatëse për zbatimin e tyre (*shih vendimet nr. 35, datë 27.10.2010; nr. 23, datë 17.5.2010; nr. 1, datë 19.1.2009; nr. 1, datë 21.1.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Gjykimi për realizimin e një të drejte përbëhet nga dy faza, të cilat janë të lidhura pazgjidhshmërisht me njëra-tjetrën. Faza e parë, ose gjykimi në kuptimin e ngushtë, ka të bëjë me

njohten ose deklarimin e së drejtës, që si rregull përfundon kur vendimi gjyqësor merr formë të prerë. Në fazën e dytë, kur nevojitet edhe ndërhyrja, qoftë edhe me masa shtrënguese, për zbatimin e vendimit gjyqësor, realizohet ai që quhet qëllimi i drejtësisë. Në këtë fazë e drejta është e sigurt, por kërkohet që ajo të vihet në jetë. Në këtë kuptim, gjykimi nuk duhet konceptuar ngushtë, pra vetëm me dhënien e një vendimi gjyqësor, por me përfundimin e gjithë këtij procesi, sepse një e drejtë e fituar nëse nuk realizohet nëpërmjet ekzekutimit të vendimit, mbetet pa vlerë. Karakteri unitar i procesit civil detyron respektimin e garancive të procesit të rregullt si në fazën e gjykimit, ashtu edhe të ekzekutimit të detyrueshëm (*shih vendimet nr. 21, datë 7.4.2014; nr. 72, datë 27.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Gjykata ka rikonfirmuar qëndrimin se në një çështje që përfshin përcaktimin e një të drejte civile, kohëzgjatja e procedurave normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procedurës gjyqësore, deri në momentin kur jepet vendimi dhe ekzekutohet ai. Faza ekzekutive konsiderohet si fazë e mëtejshme e të njëjtut proces. Gjithashtu, Gjykata, duke u mbështetur edhe në jurisprudencën e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, është shprehur se kohëzgjatja e arsyeshme e procesit gjyqësor, përfshirë edhe fazën e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë, duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të çështjes dhe duke marrë në konsideratë kompleksitetin e çështjes, sjelljen dhe interesin e kërkuarit, si dhe të autoriteteve përkatëse (*shih vendimet nr. 21, datë 3.6.2011; nr. 9, datë 14.2.2014; nr. 1, datë 21.1.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Duke e vlerësuar çështjen konkrete në vështrim të respektimit të standardeve të mësi-përme, në rastin konkret rezulton se nga data kur vendimi gjyqësor ka marrë formë të prerë, 27.11.2013, deri në paraqitjen e kërkesës para kësaj Gjykate ka kaluar një periudhë më shumë se 2-vjeçare. Një periudhë e tillë për ekzekutimin e vendimit gjyqësor konsiderohet si një afat i paarsyeshëm dhe i gjatë.

i) Kompleksiteti i çështjes

13. Gjykata ka pohuar vazhdimisht se për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimin nr. 15, datë 30.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Nga shqyrtimi i akteve bashkëlidhur kërkesës, Gjykata Kushtetuese vlerëson se çështja konkrete nuk paraqet rrethana të veçanta apo kompleksitet që mund të justifikojë një vonesë në ekzekutimin e vendimit.

ii) Interesi dhe sjellja e kërkuarit

15. Vlerësimi i sjelljes dhe interesit të kërkuarit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve. Gjykata ka theksuar se përdorimi nga ana e kërkuarit i të gjitha procedurave të parashikuara nga e drejta e brendshme, me qëllim sigurimin e mbrojtjes, nuk mund të përdoret si argument kundër tij (*shih vendimin nr. 24, datë 27.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Në çështjen konkrete sjellja e kërkuarit përcaktohet nga qëndrimi i tij gjatë fazës së ekzekutimit të vendimit. Gjykata vlerëson se është kërkuari që është bërë pengesë për realizimin e procesit të ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë. Referuar akteve bashkëlidhur kërkesës, Gjykata vëren se pretendimet e tij kërkuari nuk i ka shoqëruar me dokumente të mjaftueshme provuese. Konkretisht, bashkëngjitur kërkesës janë administruar vetëm disa komunikime ndërmjet Avokatit të Popullit dhe Ministrisë së Drejtësisë (Drejtorisë së Përgjithshme të Përmbarimit), ndër-kohë që nuk ka asnjë dokument tjetër vijues ku të pasqyrohen veprimet procedurale të kërkuarit lidhur me vënien në ekzekutim të vendimit. Në kërkesë thuhet se kërkuari i është drejtuar shërbimit përmbarimor privat, konkretisht shtetasve Vater Kacupi dhe Gentian Strati, por ndërkohë kërkesa nuk është shoqëruar me dokument provues ku të rezultojnë të bazuara këto pretendime apo veprimet procedurale të kryera nga shërbimi përmbarimor privat në rastin konkret. Për më tepër, edhe pretendimi i kërkuarit se përmbaruesit nuk kanë arritur të gjejnë pasuri të debitorit bazohet në një dokument të vitit 2008, periudhë në të cilën nuk kishte ende një vendim gjyqësor të formës së prerë për zgjidhjen e mosmarrëveshjes në fjalë.

17. Gjykata, bazuar në materialet e paraqitura nga subjekti i interesuar Avokati i Popullit, vëren se kërkuesi gjatë periudhës së ekzekutimit ka ngritur disa herë pretendime të paarsyeshme në lidhje me përjashtimin e tij nga pagesa e taksës përmba-rimore. Për këtë pretendim rezulton se kërkuesit i është kthyer përgjigje nga ana e Avokatit të Popullit me shkresën me nr. 15 prot., datë 12.5.2015, sipas së cilës, bazuar në ligjin nr. 7889, datë 14.12.1994, “Për statusin e invalidit”, i ndryshuar dhe ligjin nr. 9975, datë 28.7.2008, “Për taksat kombëtare”, i ndryshuar, invalidët nuk përjashtohen nga pagesa e taksës përmba-rimore.

18. Gjithashtu, sipas shkresës nr. 7068 prot., datë 3.9.2015 të Drejtorisë së Përgjithshme të Përmba-rimit, Zyra Përmba-rimore Tiranë, drejtuar Avokatit të Popullit, rezulton se në datën 15.5.2015 kërkuesi ka paraqitur kërkesë pranë kësaj zyre për të pushuar procedurën përmba-rimore dhe për të tërhequr dokumentacionin sipas ligjit.

19. Për sa më sipër, Gjykata vlerëson se vetë kërkuesi me veprimet e tij është bërë shkak për mosekzekutimin e vendimit gjyqësor.

iii) Sjellja e autoriteteve

20. Për të përcaktuar sjelljen e autoriteteve në këtë çështje është e nevojshme të vlerësohet nëse shoqëria përmba-rimore ka marrë masat e nevojshme për të ekzekutuar vendimin gjyqësor të formës së prerë pas lëshimit të urdhrit të ekzekutimit nga gjykata.

21. Gjykata ka theksuar se në fazën e ekzekutimit marrin pjesë jo vetëm palët, pra debitori dhe kreditori, por edhe organet kompetente të ngarkuara me ekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë. Roli i këtyre organeve bëhet vendimtar kur debitori nuk pranon të ekzekutojë vullnetarisht detyrimin e tij karshi kreditorit. Në raste të tilla procesi i vendosjes në vend i një të drejte të shkelur përfshin jo vetëm vendimmarrjen e gjykatave, por edhe mënyrën e kryerjes së veprimeve konkrete të organeve përgjegjëse të ngarkuara me ekzekutimin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimin nr. 24, datë 22.4.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Gjykata konstaton se përmba-ruesi gjyqësor privat, si subjekt procedural në fushën e ekzekutimit, ka qenë i pajisur me të gjitha mjetet procedurale që mundësojnë ekzekutimin e titullit ekzekutiv, por ka qenë vetë kërkuesi i cili ka paraqitur kërkesë për të pushuar procedurën përmba-rimore, duke u bërë shkak për mosekzekutimin e vendimit gjyqësor të formës së prerë.

23. Në përfundim, Gjykata vlerëson se në rastin konkret nuk konstatohet cenimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor, për rrjedhojë kërkesa është e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/g të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (kryetar), Sokol Berberi, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Vitore Tusha, Besnik Imeraj, Fatos Lulo

Anëtarë kundër: Vladimir Kristo